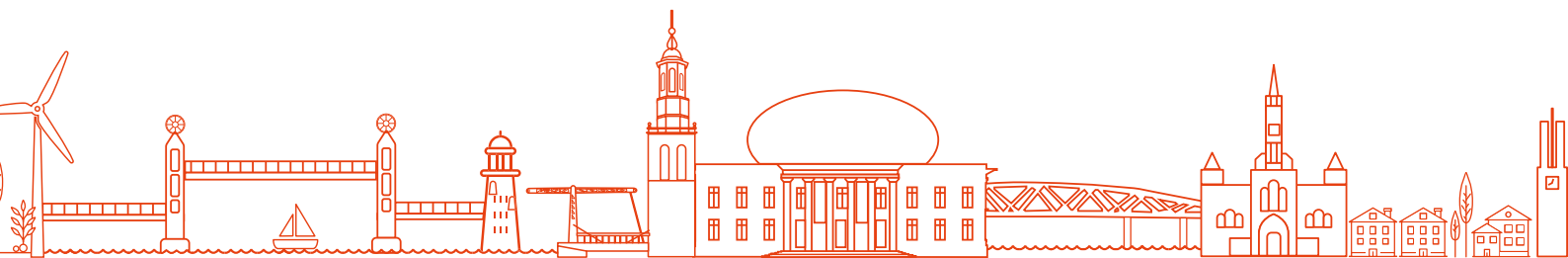

BEGROTING REGIOBUDGET 2023

december 2022

WOORD VOORAF

Regio Zwolle scoort goed op brede welvaart. Mensen vinden het fijn om te wonen, werken, leren en recreëren in onze regio. Toch is het belangrijk om samen te blijven werken aan brede welvaart en ons gezamenlijk voor te bereiden op de grote transformatieopgaven die wereldwijd, in Nederland en ook in Regio Zwolle spelen.

Professor van den Berg onderstreepte tijdens Regio Zwolle dag: "Koploper worden is niet zo moeilijk als koploper blijven." Het behouden en versterken van brede welvaart voor alle inwoners en ondernemers van onze regio vraagt vooruitkijken en een goede samenwerking tussen ondernemers, onderwijs en overheid. Daarnaast zijn een wendbare en weerbare economie en toekomstbestendige arbeidsmarkt belangrijke voorwaarden voor brede welvaart. Deze bieden kansen om de samenleving en ruimte anders, slimmer en rechtvaardiger in te richten.

De ambitie van Regio Zwolle centreert zich op klimaatadaptief groeien, het realiseren van de woon- en werkopgave van minimaal 50.000 woningen en 20.000 arbeidsplaatsen, in combinatie met een mobiliteitstransitie en een zogenaamde

sponsstrategie, waarbij bodem en water medebepalend zijn in de uitwerking van onze opgaven.

2023 is het laatste jaar van de huidige strategische agenda. Deze begroting heeft betrekking op het gezamenlijke regiobudget van overheden voor de basisinfrastructuur van de samenwerking in Regio Zwolle 2020-2023. In 2023 werken we met alle partners van Regio Zwolle toe naar een regionale strategische agenda voor 2024-2028. Hierbij koesteren we wat er is, evalueren we lopende programma's en activiteiten en bouwen we samen verder.

Laten we samen de kansen grijpen om brede welvaart in onze regio hoog te houden en antwoord te geven op de voorliggende transformatieopgaven. Alleen samen kunnen we obstakels op weg naar die slimme, groene en gezonde toekomst overwinnen. Met elkaar creëren we doorbraken voor onze huidige en toekomstige inwoners, die we alleen niet voor elkaar krijgen.

Samen de schouders eronder: dat is de kracht van Regio Zwolle.

Peter Snijders

Voorzitter Regio Zwolle
Burgemeester gemeente Zwolle

Jan Nathan Rozendaal

Portefeuillehouder Financiën Regio Zwolle
Burgemeester gemeente Elburg

INLEIDING

De 22 regiogemeenten en 4 provincies vormen samen met ondernemers, onderwijsinstellingen, overheden en maatschappelijke organisaties (de 4 O's) de netwerksamenwerking Regio Zwolle. We werken grensovertrekkend samen. Gezamenlijk investeren deze partijen ieder op eigen wijze in de regio. We bepalen samen de regionale strategie, werken samen aan de uitvoering van onze gezamenlijke doelen en dragen gezamenlijk bij aan de financiering.

Deze begroting heeft betrekking op het gezamenlijke regiobudget van overheden voor de basisinfrastructuur van de samenwerking in Regio Zwolle. De overheidspartners hebben eerder al besloten over de bijdragen tot en met 2023, bedoeld voor de basisfinanciering en de inzet op de opgaven van Regio Zwolle.

Planning en control cyclus

Sinds 2020 werken we op basis van een integrale meerjarige begroting voor het regiobudget. Binnen de kaders van de begroting vindt de daadwerkelijke besteding van middelen plaats. Na de begroting volgen een halfjaarrapportage en een jaarverslag. Het Regiobestuur stelt deze financiële documenten en inhoudelijke voortgangsrapportages vast. Binnen het Regiobestuur ziet de portefeuillehouder Financiën toe op de voorbereiding van deze documenten.

Twee opgaven

De agenda's van economie en arbeidsmarkt zijn de afgelopen maanden steeds nauwer met elkaar verweven. Dit geldt ook voor de complexe en gestapelde vraagstukken en opgaven op

ruimtelijk gebied. Het een is onlosmakelijk verbonden met het ander. Daarom is de begroting voor 2023 opgebouwd langs twee opgaven: de sociaaleconomische opgave (economie en arbeidsmarkt) en ruimtelijke ontwikkeling (energietransitie, bereikbaarheid en leefomgeving). Per opgave leest u in deze begroting meer over de context van de opgave, de ambitie en de doelen die we regionaal nastreven in 2023. Daarnaast zijn in kaders enkele activiteiten uitgelicht die illustreren hoe we concreet invulling geven aan de opgave. Bij iedere opgave leest u ook meer over de financiën.

Regio Zwolle

Regio Zwolle heeft ook een aantal overkoepelende ambities en doelstellingen, die niet gekoppeld zijn aan een specifieke opgave. Hierover leest u meer in het hoofdstuk "Regio Zwolle". De opgaven in de regio en de plannen die wij in Regio Zwolle maken, zijn voor het succesvol realiseren afhankelijk van samenwerking met partners en anderen. Soms vraagt dit om kennis of een netwerk, een andere keer is (aanpassing van) beleid of wet- en regelgeving nodig. Vaak gaat het ook om financiering of inzet van deskundigheid vanuit de partners en hun medewerkers. Andersom worden partners door het Regio Zwolle Bureau gefaciliteerd met expertise op het gebied van communicatie en Public Affairs ten behoeve van de regionale opgaven.

De activiteiten in het kader van Public Affairs ondersteunen het realiseren van de regionale ambities en zijn gericht op de provincies, Den Haag, Europa en Duitsland. In de samenwerking met deze partijen kijken we wat we kunnen

brengen en wat we kunnen halen. Regio Zwolle werkt intensief samen binnen al bestaande netwerkverbanden en zal waar relevant aansluiting zoeken bij andere samenwerkingsverbanden en netwerken. Het benutten van (inter) nationale netwerk mogelijkheden en deelname aan netwerken dragen bij aan het verder profileren van de regio, het delen van kennis en ervaring en leidt tot samenwerkingsprojecten die met nationale en Europese middelen worden medegefinancierd.

Regio Deal

De Regio Deal Regio Zwolle is een investeringsprogramma van de Regio en het Rijk samen, bedoeld om de brede welvaart in Regio Zwolle te versterken. Met de Regio Deal investeren Rijk en Regio Zwolle partners in de jaren 2020 – 2023 bijna 90 miljoen euro in achttien projecten. Hiermee versterken we de regio als sociale, circulaire, innovatieve en klimaatbestendige groeiregio, zodat we in 2030 aansluiten bij de economische hoofdstructuur en een goede brede welvaart in onze regio behouden.

De 18 projecten zijn onderverdeeld in vier actielijnen:

1. Economische structuurversterking door duurzaam groeien en circulair ondernemen van het mkb.
2. Toekomstbestendig maken van de arbeidsmarkt.

3. Evenwichtige groei van stad en platteland.
4. Aan de slag met klimaatoplossingen.

Voor de lerende aanpak rondom de Regio Deal en de voortgang van alle projecten wordt er tijdens de uitvoering gemonitord en geëvalueerd. Dit kan tussentijds leiden tot bijstellingen in de uitvoering.

Via de website datdoetdedeal.nl kunt u meer lezen over de voortgang van alle 18 projecten.

De looptijd van de huidige Regio Deal Regio Zwolle is voor de periode tot en met 2023. Ook voor de komende jaren willen wij de duurzame samenwerking met het Rijk vormgeven. Wij zullen daartoe een nieuw regionaal aanbod indienen als onderdeel van de vijfde tranche Regio Deal (zomer 2023).

Strategische regionale agenda 2024-2028

In 2023 werken we met alle partners van Regio Zwolle toe naar een regionale strategische agenda voor 2024-2028. Dit meerjarenperspectief geeft Regio Zwolle een aangescherpte focus met duidelijke prioriteiten. Hierbij koesteren wat er is en bouwen we samen verder. Dit doen we aan de hand van een lerende aanpak: we evalueren lopende programma's en activiteiten, behouden wat werkt en stellen vast wat daarnaast ontwikkeld en uitgevoerd moet worden.

FINANCIËLE BEGROTING

Deze begroting heeft betrekking op het budget dat door overheden gezamenlijke wordt gefinancierd ten behoeve van de basisinfrastructuur Regio Zwolle. Daarnaast zetten de overheden, onderwijs- en ondernemersorganisaties expertise en capaciteit in om de samenwerking te laten functioneren, de zogenaamde in-kind bijdragen. Deze bijdragen kwantificeren wij niet in deze begroting.

Samenwerking in Regio Zwolle is gericht op de uitvoering van gezamenlijke opgaven en projecten. De inhoudelijke doelstellingen van deze programma's vindt u in de volgende hoofdstukken. Voor de uitvoering is de basisinfrastructuur ingericht, op sommige opgaven aangevuld met financiële bijdragen van deelnemende partijen. Deze uitvoeringsbudgetten (zoals de projecten uit de Regio Deal Regio Zwolle en het budget voor de opgave Arbeidsmarkt) maken geen onderdeel uit van de financiële Regio Zwolle begroting, maar worden verantwoord door de formele penvoerders.

2023

Het uitvoeringsjaar 2023 is het laatste jaar van de huidige strategische agenda, die door alle partners bestuurlijk is onderschreven. Ook de Regio Deal Regio Zwolle loopt af in 2023. Dit betekent

dat de achttien Regio Deal projecten inhoudelijk tot afronding komen. Begin 2024 wordt over deze projecten de finale verantwoording aangeboden aan het Rijk. Leerpunten uit de aflopende regionale programma's en projecten worden betrokken bij de totstandkoming van de strategische agenda voor 2024 - 2028.

Baten

De inkomsten voor 2023 bestaan uit partnerbijdragen, waarmee alle deelnemende gemeenten bij aanvang van deze beleidsperiode (in 2019) hebben ingestemd. Voor 2023 gaat het om € 2,45 per inwoner (op basis van inwonersaantal per 1 januari). Aanvullend is het restantbudget 2022 verwerkt in de voorliggende begroting 2023, waarbij de eventuele onderbesteding per 1 januari 2023 wordt verwerkt na vaststelling van de Jaarstukken 2022.

BATEN	Begroting 2022	Begroting 2023
Bijdrage door gemeenten*	€ 1.899.000	€ 1.950.000
Bijdrage door provincies	€ 180.000	€ 180.000
Bijdrage door Rijk (via Regio Deal)		€ 100.000
Subtotaal partner bijdragen	€ 2.079.000	€ 2.230.000
Verwacht restantbudget (overheveling vanuit 2022)		€ 900.000
Totaal beschikbaar budget		€ 3.130.000

Lasten 2022

De uitgaven van Regio Zwolle zijn gerelateerd aan de volgende onderdelen van de basisinfrastructuur van regionale samenwerking:

- Sturing en uitvoering op de twee opgaven uit de regionale agenda: Economie & Arbeidsmarkt en Ruimtelijke ontwikkeling. De voortgang per opgave wordt gecoördineerd door een regionaal adviseur. De adviseur verzorgt ook de ambtelijke ondersteuning van de bestuurlijke gremia.
- Het faciliteren van de samenwerking tussen overheid, onderwijs, ondernemers en maatschappelijke organisaties. De unieke sociale infrastructuur die partners met elkaar in Regio Zwolle vormen, maakt dat wij in staat zijn om snel te handelen; zowel wanneer kansen zich voordoen en verzilverd moeten worden, alsook wanneer een crisis het hoofd geboden moet worden (zoals bijvoorbeeld de manier waarop de partners uit de Economic Board en Human Capital Agenda hebben gereageerd

op de uitbraak en gevolgen van de coronacrisis).

- De inzet op communicatie en Public Affairs leidt tot een stevige en positieve positionering van Regio Zwolle en nauwe samenwerking met partners van Regio Zwolle. Hierbij is bijzondere aandacht voor de relatie met provincies, Rijk, Europese Unie en grensoverschrijdend met Duitsland.
- Toegang tot kennis, inspiratie en netwerk rond (actuele) vraagstukken die het lokale niveau overstijgen. Het goed georganiseerde netwerk ondersteunt partners om een veelheid aan onderwerpen met elkaar bespreken, uit te wisselen en te richten.

De voorliggende begroting geeft inzicht in de verwachte uitgaven aan de basisinfrastructuur, beoogd om de twee regionale opgaven optimaal tot uitvoering te laten komen. De inhoudelijke doelstellingen van de verschillende opgaven worden in de volgende hoofdstukken nader toegelicht. Onderstaande begroting bevat zoals gezegd de continuering van reeds gemaakte bestuurlijke afspraken.

LASTEN	Begroting 2022	Begroting 2023
Programma Economie	€ 815.000	€ 825.000
Programma Arbeidsmarkt	€ 50.000	€ 50.000
Programma Ruimtelijke ontwikkeling	€ 290.000	€ 355.000
Verkenning en onderzoek	€ 320.000	€ 310.000
Public Affairs	€ 245.000	€ 345.000
Communicatie & representatie	€ 210.000	€ 245.000
Regio Zwolle Bureau	€ 225.000	€ 500.000
Regio Deal Regio Zwolle	€ 0	€ 200.000
Onvoorzien	€ 50.000	€ 25.000
Totaal lasten	€ 2.205.000	€ 2.885.000

Toelichting uitgaven programma's

Economie en arbeidsmarkt

In 2023 wordt vanuit de opgave Economie geïnvesteerd in de regiobrede programma's voor ondernemers, zoals [movedigi](#), de Regio Zwolle brigade en Kennispoort. Zo kan bijvoorbeeld Kennispoort in 2023 500 ondernemers met een hulpvraag over het op de markt brengen van vernieuwende producten, diensten en processen ondersteunen. Ook dragen wij bij aan de Economic Board. Daarnaast financieren we een deel van de 'inbestedingsopdracht' voor bovenregionale acquisitie bij Oost NL.

De uitvoeringsbudgetten voor inzet op een toekomstbestendige arbeidsmarkt vallen buiten de begroting van het regiobudget en kennen een eigen verantwoordingslijn (via penvoerder gemeente Zwolle). Voor het beeld: de uitvoeringsbudgetten voor arbeidsmarkt bestaan uit een bijdrage vanuit gemeenten (€ 1,80 per inwoner), verdubbeld door bijdragen vanuit de provincies en nogmaals aangevuld vanuit de Regio Deal Regio Zwolle.

Ruimtelijke ontwikkeling

In 2021 is bijgedragen aan de kosten die benodigd waren voor het opstarten van het NOVI-programma. In 2023 is aanvullend budget (€ 50.000) gereserveerd voor vervolginzet op het dossier NOVI en de eventuele vervolgstappen die voortkomen uit de verstedelijkingsstrategie. Daarnaast is er budget beschikbaar om te verkennen wat nodig is om te komen tot een regionale ruimtelijk economische visie. Op 10 november is er een samenwerkingsintentie overhandigd aan minister Hanke Bruins Slot waarin staat dat alle partners (22 gemeenten, 4 provincies, 4 waterschappen en EBRZ) de intentie hebben om de complexe en gestapelde vraagstukken op ruimtelijk vlak gezamenlijk op te pakken. Na 10

november en verder in 2023 gaan we in de regio kijken hoe we deze complexe en gestapelde opgave in kunnen richten, hoe de transities en projecten verbonden kunnen worden en dit organisatorisch (op bestuurlijk en ambtelijk niveau) vorm gegeven kan worden met alle partners. Daarnaast gaan we samen verkennen hoe we als regio onze uitvoeringskracht kunnen vergroten. Dit betekent dat de governance en de wijze van samenwerken volgen na het bepalen van de inhoudelijke scope.

Verkenning en onderzoek

De beschikbare middelen worden aangewend voor meerdere doelen: de totstandkoming van de regionale agenda 2024 – 2028 inclusief de next step voor de regionale investeringsagenda. Ook de voorbereiding en verkenning naar de mogelijkheden voor het indienen van een nieuwe Regio Deal valt hieronder. Tot slot wordt dit budget ook aangewend voor onderzoeken en publicaties, zoals de Regio Zwolle Monitor.

Public Affairs en lobby

Vanuit het Regio Zwolle Bureau houden een adviseur Public Affairs Nederland, een adviseur Public Affairs Europa en een trainee zich bezig met de Public Affairs activiteiten en lobbydoelstellingen zoals vastgesteld door het Regiobestuur. Naast capaciteit is er uitvoeringsbudget beschikbaar, welke wordt ingezet voor de organisatie van werkbezoeken, evenementen en externe representatie.

Communicatie en representatie

In 2023 wordt geïnvesteerd in communicatie; wat is de kernboodschap van Regio Zwolle en hoe laten wij deze goed tot zijn recht komen in regionale campagnes. Dit hangt nauw samen met de totstandkoming van de nieuwe strategische agenda en de wens om een volgende Regio Deal in te dienen. De

uitvoering van activiteiten op het gebied van Public Affairs, lobby en communicatie worden nauw afgestemd.

Regio Zwolle Bureau

Ten opzichte van 2022 is de personele bezetting en de daarbij horende loonsom van Regio Zwolle Bureau toegenomen. In de loop van 2022 is gebleken dat enkele posities toegevoegd of verstevigd moeten worden. Voorbeelden daarvan zijn de komst van de bestuurlijk gezant en de toegevoegde functie adviseur Public Affairs Europa en een bestuursadviseur. Ook kiezen wij als Regio Zwolle voor het zijn van een opleidingsorganisatie, door plek te bieden aan een drietal trainees: twee vanuit de Talentenregio en een vanuit VNG. Tot slot zit in dit budget ook voor het eerst € 50.000 aan overheadkosten; deze worden betaald aan de financiële gastheer ter compensatie voor het huisvesten en leveren van ict-faciliteiten door de gemeente Zwolle. Het resterende budget van 2022 is verwerkt in de begroting van 2023, waarbij de eventuele onderbesteding per 1 januari 2023 wordt verwerkt na vaststelling van de Jaarstukken 2022.

Meerjarenperspectief na 2023

De begroting 2023 zet de voornemens af ten opzichte van de beschikbare financiële middelen. Zoals beschreven wordt er gewerkt aan een strategische regionale agenda voor de periode 2024 – 2028. Hier hoort ook een nieuwe financiële begroting bij. Op dit moment is het echter nog niet mogelijk om een indicatieve raming te geven voor de uitgaven van 2024. Dit maakt onderdeel uit van het proces richting de nieuwe strategische agenda. Daarin zal ook met partners worden gesproken over de vormgeving van de basisinfrastructuur en de daarbij horende (inwoners)bijdrage van gemeenten en provincies.

Wat wel nu al duidelijk is, is het feit dat financiering van de opgave Economie en Arbeidsmarkt, Ruimtelijke ontwikkeling, de inzet op Public Affairs, lobby en communicatie en de bemensing van het Regio Zwolle bureau afloopt per 31 december 2023. Zonder gezamenlijk commitment op de strategische agenda van 2024-2028 en bijbehorende financiering, is het niet mogelijk om deze uitvoering te continueren in 2024.

ECONOMIE EN ARBEIDSMARKT

Onze ambitie is om structureel voldoende brede welvaart voor alle inwoners in Regio Zwolle te behouden. Hiervoor is een krachtige en wendbare economische structuur noodzakelijk. Op dit moment staat de arbeidsmarkt en het innovatievermogen van ondernemers in onze regio onder druk en moeten blijvend stappen gemaakt worden om de brede maatschappelijke welvaart inclusiever te maken en te bevorderen.

Onze regio heeft het in zich om de beste score in brede welvaart van heel Nederland te behalen en behouden. **Nu al behoren we tot de top.** Verder opklimmen en structureel werken aan voldoende brede welvaart voor alle inwoners in onze regio is onze ambitie. We zullen als economie en samenleving goed moeten inspelen op de grote transitie die nodig zijn om de regio toekomstkrachtig te maken: 'van lineair naar circulair' en 'van fossiel naar duurzaam'. Onze economie en arbeidsmarkt moet meer wendbaar en weerbaar worden.

Ondernemers en hun (familie)bedrijven kampen met grote personeelstekorten. De veranderende vraag op de arbeidsmarkt vereist van werkgevers, werknemers en werkzoekenden extra inzet voor om-, her- of bijscholing. Een op de drie regionale werkgevers geeft aan dat een gebrek aan (passend geschoolde) werknemers de grootste bedreiging is voor groei. Met enkel harder werken, wordt de problematiek van de huidige arbeidsmarkt niet opgelost. Er moet ook gekeken worden naar innovatie, als oplossing richting verhoogde arbeidsproductiviteit. Bij de uitwerking van de nieuwe strategische agenda worden de opgaven Economie en Arbeidsmarkt verder verweven.

Voor een toekomstbestendige arbeidsmarkt is het nodig om mensen werkzekerheid en ontwikkelingskansen te bieden, ieders talent te benutten en gericht te investeren in vaardigheden van (potentieel) werkenden. Voor een goed functionerende arbeidsmarkt zijn voldoende en geschikte werknemers (beschikbaarheid) nodig, die beschikken over de vaardigheden en flexibiliteit om

te kunnen omgaan met veranderingen op de arbeidsmarkt (wendbaarheid). De uitdaging is om het arbeidspotentieel in Regio Zwolle volledig te benutten en de arbeidsproductiviteit te verhogen. Om dit te realiseren werken we eraan om inwoners van Regio Zwolle een beter perspectief te geven op werk en talentontwikkeling (leven lang ontwikkelen).

Daarnaast is het belangrijk dat ondernemers beter en toekomstbestendiger gaan ondernemen. Het innovatievermogen staat onder druk. Vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) en de vele familiebedrijven vinden het lastig om dit zelf te organiseren.

Doelen 2023

Met de programma's van economie en arbeidsmarkt willen we bijdragen aan het:

- Realiseren van een **vitale en toekomstkrachtige economie**, met innovatieve ondernemers die bewust bezig zijn met de toekomst en alle transitie die gemaakt moeten worden.
- Bevorderen en inclusiever maken van de **brede maatschappelijke welvaart**;
- Vergroten van de **wendbaarheid en weerbaarheid** van de economie;
- Behouden en (waar mogelijk) verbeteren van het **regionale vestigingsklimaat**;
- Inzetten op een regio waarin leven lang ontwikkelen de norm is; inwoners nemen regie over hun eigen ontwikkelbehoeften en werkgevers faciliteren de continue inzet op passende scholing voor hun medewerkers;
- Het lerend vermogen in de regio vergroten op het gebied van economie en arbeidsmarkt.

Hoe doen wij dat?

Hieronder staan een aantal voorbeelden van activiteiten die bijdragen aan het bereiken van de doelen van 2023.

In 2023 willen we inzetten op innovatie als mogelijke oplossing voor verhoogde arbeidsproductiviteit.

In 2023 willen we regionale ondersteuning van inwoners en werkgevers op de arbeidsmarkt centraliseren achter 'één voordeur'.

In 2023 werken we aan de inzet van diverse ontschotte financieringsbronnen. Daarnaast richten we ons, met onze Public Affairs inzet, op het creëren van beleids- en ontwikkelruimte voor een integrale aanpak (economie- onderwijs-arbeidsmarkt), waarbij regionaal maatwerk mogelijk is

We geven een vervolg aan de regionale aanpak Samen uit de Crisis via Regio Zwolle Brigade om meer ondernemers te bereiken en te sturen.

We voeren een nieuwe arbeidsmarkt-infrastructuur uit...

...waarbij regionale Werkcentra worden gerealiseerd conform de Kamerbrief Contourennota. Hierbij hebben wij aandacht voor de integratie van het Leerwerkloket en Werkgeversservicepunt.

We begeleiden in 2023 minimaal 2.500 Leven Lang Ontwikkelvraagstukken

van inwoners begeleiden, variërend van loopbaancoaching, scholingadvies, matching tot financiering scholing.

In 2022 heeft de Economic Board Regio Zwolle een koersdocument opgesteld...

...waarin zij koers voorstellen voor de gezamenlijke activiteiten voor de regionale economie en arbeidsmarkt. We verkennen op welke manier de adviezen uit het koersdocument kunnen helpen bij het vaststellen van de prioriteiten op het gebied van brede welvaart, economie en arbeidsmarkt in de regionale agenda van 2024-2028 en op welke manier er uitvoering aan deze adviezen gegeven kan worden.

In 2023 werkt Regio Zwolle aan het verbeteren van het ondernemersklimaat in de Regio

via regionale dienstverlening en advies- en kennisprogramma's voor ondernemers die willen innoveren en vernieuwen.

Daarnaast werken we in 2023 aan de projecten van de Regiodeal 2020-2023.

Zo draagt het Living Lab bijvoorbeeld in 2023 bij aan de kennisdeling tussen lokale initiatieven en regio(deal) projecten ten behoeve van de transitie naar een circulaire economie en werken 500 ondernemers binnen Rond Ondernemen aan circulaire kennis en visie. Daarnaast werken 200 ondernemers aan het omzetten van opgedane ideeën in actielijnen om aan de slag te gaan met grondstofkringlopen.

Mede dankzij onze (Public Affairs)inzet, zetten we het belang van een integrale Human Capital aanpak, met hulp van de VNG, ook nationaal op de kaart.

We zijn, onder de vlag van de VNG, doorlopend in gesprek met landelijke koepels (IPO, UWV, onderwijskoepels, werkgevers- en werknemersorganisaties) en ministeries over het creëren van beleids- en regelruimte en structurele (Rijks)financiering voor een regionaal georiënteerde Human Capital aanpak. Door deze krachtenbundeling zorgen we er voor dat onze succesvolle opgave-gerichte arbeidsmarkt-aanpak meer en meer gemeengoed voor het hele land.

Financiën

Economie

Veel activiteiten binnen Economie betreffen gezamenlijke inspanningen van ondernemers, onderwijsorganisaties en overheden in Regio Zwolle. De financiering van de veelheid aan activiteiten is wisselend; zo zijn er projecten die vanuit Regiobudget worden ge(co)financierd, zoals de financiering van Kennispoort, de inzet van een bovenregionale acquisiteur en ondernemersprogramma MoveDigi. Daarnaast worden er als onderdeel van de Regio Deal Regio Zwolle, actielijn 1 meerdere projecten uitgevoerd die ook bijdragen aan de regionaal economische doelstellingen maar geen cofinanciering vanuit de regiobegroting ontvangen. Deze projecten hebben een eigen financieringsarrangement bestaande uit de Rijksbijdrage vanuit de Regio Deal en bijdrage van lokale overheden en / of ondernemers. En tot slot zijn er tal van programma's en projecten die waardevol zijn voor de regionale economie, maar buiten de regiobegroting vallen. Denk aan een programma als Family Next in samenwerking met provincie Overijssel om familiebedrijven verder te helpen.

Verder omarmt Regio Zwolle tal van coalities, clusters of publiek-private initiatieven. Voorbeelden zijn de IQ boulevard in Hardenberg, Perron038: het innovatiecentrum voor de slimme maakindustrie, Innovatiecluster NOP, het Topcentrum voor e-commerce, IT-hub Hoogeveen, Health Valley voor gezondheidsinnovaties of het Polymer Science Park voor het versnellen van innovaties op het gebied van toegepaste kunststoftechnologie.

De regiobegroting voor de opgave Economie bedraagt in 2023 afgerond € 825.000

Arbeidsmarkt

De begroting van de opgave Human Capital maakt in de periode tot en met 2023 geen

onderdeel uit van de Regio Zwolle begroting. Met ingang van de nieuwe strategische meerjarige agenda wordt de begroting geïntegreerd in die van Regio Zwolle. Hieronder worden de financiën wel beschreven, omdat uitvoering ten gunste komt van de regionale opgave.

Toekomstbestendige arbeidsmarkt

De Human Capital Agenda heeft een begroting van circa € 18 miljoen voor 2020 – 2023 en wordt voor 1/3e gefinancierd vanuit Regio Deal Regio Zwolle, voor 1/3e vanuit een bijdrage van de provincie Overijssel en voor 1/3e vanuit bijdragen regiogemeenten. De begroting 2023 bedraagt € 5,5 miljoen.

Crisis- en herstelaanpak

Voor de crisis- en herstelaanpak is voor 2023 en 2024 circa € 3,5 miljoen beschikbaar. Met dit bedragen bundelen regionale partijen de krachten en werken CNV, FNV, MKB Nederland Regio Zwolle, Regio Zwolle, UWV Werkbedrijf, VNO NCW Regio Zwolle en de Zwolse8 (mbo en hbo) samen om de crisis en de gevolgen daarvan ontstaan door corona het hoofd te bieden en hier sterker uit te komen.

Inclusieve arbeidsmarkt

Voor de inzet op het realiseren van één gezamenlijke, eenduidige regionale werkgevers- en werkzoekendendienstverlening in de arbeidsmarktregio is in 2023 en 2024 circa € 2,5 miljoen beschikbaar. Dit budget bestaat uit bijdragen van deelnemende gemeenten en Rijksbijdragen (waaronder ook een ESF-bijdrage). Met dit budget wordt gewerkt aan ondersteuning van werkgevers en het mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt begeleiden naar regulier werk.

RUIMTELIJKE ONTWIKKELING

Nederland staat aan de vooravond van een aantal grote transities in het ruimtelijke domein. Hierbij is sprake van forse opgaven voor groei van wonen, werken en recreatie, die in balans moeten blijven met het behouden van een gezonde leefomgeving. Deze opgaven moeten ook aansluiten bij de transitie van het landelijke gebied, de water- en klimaatopgave en een goede infrastructuur voor groei, over weg, water en spoor maar ook met robuuste energienetwerken, die de energietransitie ondersteunen. Deze complexe en gestapelde vraagstukken met grote maatschappelijke dilemma's vereisen een goede samenwerking tussen overheden, ondernemers, onderwijs en maatschappelijke organisaties waarin inwoners actief zijn zodat Regio Zwolle zelf regie houdt om deze ruimtelijke puzzel.

Regio Zwolle werkt sinds 2019 aan de gebiedsopgaven binnen het Daily Urban System: vanuit de opgaven Bereikbaarheid, Energie en Leefomgeving, vanuit de status van NOVI-gebied, de Verstedelijkingsstrategie en vanuit de implementatie van de Regio Deal Regio Zwolle. Hierin richt een groot deel van de projecten zich op gebiedsontwikkeling en klimaatadaptatie. NOVEX (waarin voor Regio Zwolle de Verstedelijkingsstrategie wordt samengevoegd met het Novi-gebied in een langjarige samenwerking tussen het Rijk en de regio) vraagt om verdergaande samenwerking en samenwerkingsafspraken, die aansluiten bij de richting die Regio Zwolle heeft ingezet. De grote transitieopgaven kunnen alleen gerealiseerd worden door samen de schouders eronder te zetten met alle partners binnen de regio én samen met het Rijk.

De combinatie van NOVEX, de strategische agenda en de ambities rondom de Regio Deal maken dat er momentum is om de al gemaakte samenwerkingsafspraken te herbevestigen. Er ligt een kans om als verschillende overheden in de Regio Zwolle eensgezind op te treden als één overheid, voor de lange termijn afspraken te maken en dit bestuurlijk en ambtelijk goed te organiseren.

In 2023 werken we toe naar een gedragen robuuste strategische regionale agenda voor 2024-2028, waarin iedereen vanuit zijn taak of rol kan mee doen en waarin we elkaar respecteren in de ruimte. Een Daily Urban System dat zich klaarmaakt voor de toekomst.

Doelen 2023

- Inrichten complexe ruimtelijke opgave waarbij transities en projecten verbonden worden en organisatorisch vorm krijgen samen met alle partners. Partners van Regio Zwolle verkennen in 2023 samen hoe de uitvoeringskracht in de regio vergroot kan worden, door een uitvoeringsorganisatie in te richten waarin programma's, partners, capaciteit en middelen verbonden worden. De partners blijven binnen deze samenwerking betrokken bij de taken en verantwoordelijkheden die zij binnen het ruimtelijke domein hebben gekregen. Maar door binnen de omgeving van de regio als partners samen te werken, kunnen we uitvoeringskracht organiseren die nodig is voor de transformaties.
  - Samenwerken vanuit één regio met het Rijk op gemeenschappelijke opgaven op ruimtelijk vlak, waarbij veel regionale ruimtelijke regie is.
  - Samenwerken met elkaar in de regio op het gebied van programmering en uitvoering op ruimtelijk vlak.
- Regionale lerende aanpak op ruimtelijk gebied ontwikkelen, waarbij de samenwerking binnen Regio Zwolle van toegevoegde waarde is voor lokale gemeenten in de vorm van expertiseteam, actieve kennisuitwisseling, creëren van inzicht en verdiepend onderzoek. Gemeenten ervaren de toegevoegde waarde in van en met elkaar leren op regionaal niveau op ruimtelijk vlak.

Hoe doen wij dat?

Hieronder staan een aantal voorbeelden van activiteiten die bijdragen aan het bereiken van de doelen van 2023.

De ontwikkelprincipes van de regionale verstedelijkingsstrategie worden geïmplementeerd

In concrete ruimtelijke plannen van gemeenten, programma's die onder de Novex vallen en programma's die vanuit Regio Zwolle worden opgezet. Daarnaast komen we in 2023 tot een regionale prioritering van de thema's binnen de regionale verstedelijkingsstrategie.

Public Affairs richt zich ook op de woningbouwopgave.

De ambitie van Regio Zwolle centreert zich op klimaatadaptief groeien, het realiseren van de woon- en werkopgave van 50.000 woningen en 20.000 arbeidsplaatsen, in combinatie met een regionale mobiliteitstransitie en een zogenaamde sponsstrategie, waarbij bodem en water sturend zijn in de uitwerking van onze opgaven.

We willen een gezamenlijke regionale strategische visie ontwikkelen op de (door)ontwikkeling van onze werklocaties in de regio.

Dit in het verlengde van de regionale ambities van de verstedelijkingsstrategie van Regio Zwolle

We lobbyen actief op het gebied van bereikbaarheid

Bijvoorbeeld op de rechtstreekse spoorverbinding tussen Zwolle - Twente - Münster. Hier streven we naar het doortrekken en elektrificatie van het spoor en op termijn een robuuste (dubbelsporige) en snelle (200 km/u) verbinding. Een ander voorbeeld is de lobby om het bestaande spoor tussen Randstad - Zwolle - Noord-Nederland te versterken. Het versterken leidt tot reistijdverkorting (via frequentieverhoging) en versterken robuustheid spoor (extra perronspoor bij Meppel en saneren kwetsbare overwegen).

Met de uitwerking van de 'Regionale sponsstrategie' wordt op systeemniveau ingezet om de klimaatrobustheid en waterveiligheid van de regio te vergroten én flexibiliteit te houden voor het landelijk watersysteem lange termijn.

Financiën

Zoals hierboven beschreven, wordt op dit moment een veelheid aan programma's, projecten en financieringsstromen samengevoegd. Qua regiobegroting voor ruimtelijke ontwikkeling betreft het samenvoegen van de budgetten Bereikbaarheid, Leefomgeving en Energie. Deze budgetten bestaan uit

organisatiekosten, onderzoekskosten en bijdragen aan uitvoering van opgaven zoals de NOVI.

De regiobegroting voor de opgave Ruimtelijke Ontwikkeling bedraagt in 2023 afgerond € 355.000

REGIO ZWOLLE

Regio Zwolle ondersteunt opgaven waarbij regionale samenwerking noodzakelijk is. Regio Zwolle faciliteert de regionale samenwerking op kennis, inhoud en netwerk, zodat partners niet allemaal individueel het wiel hoeven uit te vinden. In de regio leren we van en met elkaar hoe we gezamenlijke ambities kunnen omarmen en toewerken naar een gezamenlijke visie en strategie en kennisontwikkeling

Adviseurs van Regio Zwolle coördineren regionale programma's voor de opgaven, of nemen deel aan een regionaal programma. Hierbij bewaakt de adviseur van Regio Zwolle dat vastgestelde regionale visies gedragen worden en heeft hij of zij een signalerende functie ten aanzien van succesvol regionaal samenwerken. Naast de ambities op de twee inhoudelijke opgaven zijn er ook overkoepelende uitdagingen op het gebied van:

- Zichtbaarheid en positionering van Regio Zwolle als samenwerkingsverband, haar ambities, programma's en activiteiten.
- Netwerken
- Samenwerken
- Strategieontwikkeling

Public Affairs, lobby en communicatie spelen een belangrijke rol bij het geven van invulling aan deze overkoepelende uitdagingen.

Doelen 2023

Met de programma's van economie en arbeidsmarkt willen we bijdragen aan het:

- Toewerken naar een gedragen regionale **strategische agenda 2024-2028**. Het is essentieel dat alle partners betrokken zijn en zich betrokken voelen bij deze volgende stap van regionaal samenwerken. We verkennen samen hoe we als regio onze uitvoeringskracht kunnen vergroten.

- Versterken en behouden van een **goede relatie** en samenwerking met colleges van burgemeesters en wethouders en gedeputeerde staten, partners uit het onderwijs, ondernemersorganisaties en waterschappen.
- **Verder bouwen aan een sterk Regio Zwolle** qua profilering in Nederland en Europa, krachtige organisatie, netwerk, samenwerking en boodschap.
- Regionale sociaal-economische en ruimtelijke **belangen behartigen** bij provincie, het Rijk en in Europa.
- Vroegtijdig **beïnvloeden verkiezingsprogramma's** provinciale staten met regionale belangen.

Hoe doen wij dat?

Hieronder staan een aantal voorbeelden van activiteiten die bijdragen aan het bereiken van de doelen van 2023.

Regio Zwolle Dag: Regio Zwolle organiseert jaarlijks tweemaal een bijeenkomst voor bestuurders uit de regio

voor colleges B&W van de 22 gemeenten, leden van de klankbordgroep Raden en Staten, colleges GS van de 4 provincies, bestuurders van 4 waterschappen en onder andere bestuurders van ondernemersverenigingen en onderwijsorganisaties.

We verstevigen de externe gerichtheid en netwerkkracht van de regio op alle niveaus (politiek, bestuurlijk, directie en medewerkers).

We zijn bestuurlijk en ambtelijk zichtbaar in Den Haag en in Europa (bij debatten en bijeenkomsten), nemen invloedrijke posities in ambtelijke en bestuurlijke netwerken in en organiseren lobbybijeenkomsten en werkbezoeken. Naast de zichtbare werkzaamheden is Public Affairs vaak een zaak van 'een lange adem' en veel onzichtbaar werk achter de schermen.

We brengen de belangen van de regio onder de aandacht bij de provincies en het Rijk door Public Affairs activiteiten en in netwerken.

Krachtig profileren en positioneren van Regio Zwolle in Europa. Daarnaast creëren we bewustwording en zorgen we voor kennis binnen de regio over Europa en de regio vervolgens naar Europa te brengen. Hiermee sorteren we ook voor op de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2024.

We verbinden opgaven uit de strategische agenda 2024-2028 met nationale en Europese programma's en financieringsbronnen

Belangrijke kans die zich voordoet is de nieuwe tranche Regio Deal.

Financiën

De regiobegroting voor positionering in de breedte (communicatie, Public Affairs inclusief lobby) bedraagt in 2023 afgerond € 590.000

SAMENWERKING REGIO ZWOLLE LOKT EXTRA INVESTERINGEN UIT

De begroting van Regio Zwolle bestaat voor het grootste gedeelte uit de gemeentelijke bijdragen per inwoner. Voor 2023 bedraagt deze € 2,45 per inwoner. De regionale samenwerking vertegenwoordigt een hogere waarde dan de begroting van Regio Zwolle op basis van de inwonersbijdrage. De regionale samenwerking lokt namelijk ook andere investeringen uit. Naast de financiële bijdragen van de gemeenten, dragen ook andere partijen bij aan de uitvoering van de regionale agenda. Hier vindt u een beknopt overzicht van uitgelokte investeringen, waarbij geenszins de overtuiging bestaat dat de opsomming volledig is.

REGIO
ZWOLLE